

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Bulev. Regina Maria Nr.
15. Tipografia „Aradul”
400

INSERȚII
se primesc după tarif la
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate. 200

ZIAR POLITIC NAȚIONAL

DIRECTOR: ION MONTANU

3 Lei ex.

3 Lei ex.

Educația agricolă

Arad, 20 Ian.

Conferințele agricole convocate de către ministerul agriculturii conținută cu debaterile asupra mijloacelor prin care s'ar putea sporii producția solului. Orcât de temeinice ar fi constatările că odată cu întregirea ei, România a încetat de a fi o țară agricolă prin faptul că nouile provincii consumă mai mult decât produc, diminuarea producției și nu a exportului rămâne o arzătoare problemă de actualitate. Cauzele acestui fenomen de restriângere a suprafeței cultivate, în special de grâu, sunt de mai multe feluri. Fapt curios e că principala cauză este însăși reforma agrară, improprietărea muncitorilor agricoli. Această reformă a găsit pătura rurală absolut nepregătită pentru noua situație ce i-se oferea. O explicație de ordin psihologic inferior este aceea că țaranul, pe care circumstanțele războiului l-au pus într-o situație materială cu mult mai bună ca înainte, în afară de faptul însuși al improprietății, se mângâiește, în virtutea unei judecăți simpliste, să producă numai atât cât consumă propria lui familie, fără să se gândească la funcțiunea socială ce i-s'a încredințat odată cu reforma agrară. Această explicație însă nu deschide nici-un drum pentru soluționarea problemei care cere o continuă atențiune și mari sforțări.

Este cert că cea mai simplă dintre politicile de Stat nu permite să se lase timpului sarcina de a repara un rău care păgubește aproape jumătate din produsul avuției naționale. Iar din punct de vedere practic oricâte sforțări și oricâte sacrificii s'ar face ele vor fi răsplătite cu prisosință prin creșterea producției.

Problema diminuării producției în țara noastră se înfățișează în mod cu totul special. Avem în față datele statistice publicate de anuarul Institutului internațional de agricultură dela Roma și din ele reiese că în țările unde preponderază marea proprietate arareori producția de grâu întrece media de 1000 de kgr. la hectar, pe când în țările unde mica proprietate domină producția medie începe dela 1500 kgr. la hectar și, uneori, trece de 2000 kgr. România însă, după aceleași date statistice, este singura țară de mică proprietate a cărei producție de grâu nu trece în termen mediu, de 1000 kgr. la hectar. Tot așa și cu celelalte cereale. Situația generală ne arată, așa dar, că regimul miciei proprietăți favorizează creșterea producției și că singură România face excepție dela această regulă. Situația valutară cu fluctuațiile ei și schimbătoarele regimuri ale exportului din ultimii ani, pot justifica diminuarea producției numai câtă vreme nu se atacă problema în adâncul ei.

Și mijloacele reactive nu se pot găsi până când nu se înlătură obsedanta idee de a se respecta până la absurd principiul muncilor agricole aparținând exclusiv țărănilor. Poate că istoricul de mai târziu va găsi o gravă eroare în faptul recunoașterii, prin însăși legea fundamentală, a unei categorii sociale privilegiate, prin instituirea unui monopol al muncilor agricole. Că se merge prea departe cu aplicarea acestui principiu stau dovadă înseși măsur-

rile luate pe cale de regulament privitoare la arendarea pământurilor disponibile aparținând statului, rezervate iarăși, în mod exclusiv, țărănilor.

Este însă un adevăr, pe care nimeni nu-l poate contesta, că agricultura se face, pe proprietățile mici ale sâtenilor, — atunci când se face — ca și acum cincizeci de ani. Când dar se stăruie a se socoti intangibil principiul privilegiului țărănesc, trebuie să se caute mijloacele spre a se da țărănilor o educație agricolă. Un îndoiit interes reclamă o continuă sfortare în această direcție: acela de a-l face pe țaran să profite de tot avantajul pe care i-l-a dat reforma agrară și interesul cel mare, al dezvoltării economiei naționale prin punerea în valoare a principalei surse de bogăție a statului.

Problema trebuie atacată pe toate laturile. Sporirea numărului agronomilor oficiali, a fermelor, a loturilor demonstrative, instituirea primelor de producțiune, înfăptuirea de expoziții regionale, acordarea de credite sunt tot atâtea mijloace prin care s'ar putea ajunge la o intensificare a producției. Priure toate aceste posibilități este, însă, una care va folosi mai mult decât toate întrucât se potrivește mentalității țărănilor. Este demonstrația practică, pilda vie a culturii metodice și intense a pământului, prin crearea unor gospodării model, unor ferme cari să arate țărănilor până la ce posibilități se poate ridica îndeletnicirile lui.

Budgetul statului, însă, nu poate suporta un aparat prea mare de educatori agricoli oficiali și, deci, trebuie să se recurgă la inițiativa particulară. Această inițiativă poate fi promovată prin arendarea pământurilor disponibile ale Statului către persoane particulare cari și-ar lua obligația să creeze aceste gospodării model, să realizeze o cultură cât mai intensivă a pământului și să joace, astfel, rolul unor îndrumători ai gospodăriilor rurale.

Conferințele agricole au luat pe cât se pare, oarecari decizii în ce privește arendarea unor anumite pământuri aparținând statului. Ele însă s'ar putea generaliza la toate proprietățile statului întrucât arendarea ar fi legată de condițiuni cari să asigure realizarea scopului urmărit.

Ne trebuie neapărat, în condițiile inferioare în cari ne aflăm, formularea și urmărirea unei politici agricole care să ne așeze în rândul celorlalte țări europene, alături de cari ne-am menținut, dela război încoace, numai prin falsificarea datelor statistice asupra suprafețelor cultivate și asupra quantumului producției anuale.

Acordul financiar interaliat dela Paris

In textul acordului relativ la repartiziunea anuităților planului Dawes, s'au inserat următoarele articole:

„Procentul plăților reparațiilor disponibile pentru repartiziunea între puterile aliate cari trebuie să fie atribuit României s'a fixat la 1-1 la sută asupra plăților ce le va face Germania și din prima jumătate a plăților efectuate de Austria, Ungaria și Bulgaria și la 25 la sută din a doua jumătate a plăților făcute de Austria, Ungaria și Bulgaria.

Acordul mai prevede și o indemnitate comisiunii europene a Danăvii:

„Se va plăti imediat comisiunii europene a Dunării, din anuitățile planului Dawes, suma de 206.800 franci aur sumă admisă ca datorită de Germania, cu titlu de reparațiune a daunelor suferite de comisiune.

NOTE

Jertfele războiului mondial

Arad, 20 Ian.

Câțiva ani ne despart de războiul popoarelor care a lăsat atâtea mizerii și dureri pe pământ... Și totuși, noi cei rămași întregi sau aproape, parcă n'am fi fost, decât în vis, pe câmpurile de omor. Făgăduiele făcute atunci în fața propriilor noastre conștiințe le-am uitat de mult... Ne-am întors din războiul mai răi decât am intrat. Suferințele fără nume, cari ne-au atins poate numai carnea, nu sufletul, n'au corijiat nimic în egoismul nostru sălbatic.

Pentru că să ne aducă încă înainte că a trecut peste noi un război catastrofal și poate, spre a ne face să știm preții pazei, Liga Națiilor născută din dorul de pace al popoarelor europene, a început să publice cifrele, în mare parte inedite, despre pierderile de sânge ale popoarelor beligerante. După indicățiile Legii Națiilor, numărul mobilizațiilor în războiul european, pentru toate statele beligerante, se ridică la aproape 70.000.000 oameni, și adică: 15 milioane pentru Rusia, 13 milioane pentru Germania, 9 milioane pentru Austro-Ungaria, 8 milioane pentru Franța, 5 milioane 700 mii pentru Anglia, 5 milioane 600 mii pentru Italia și 4 milioane 272 de mii pentru America. Numărul total al morților și dispăruților e repartizat dupăcum urmează:

Doi milioane în Germania, 1 milion și 700 mii în Rusia, 1 milion 542 de mii în Austro-Ungaria, 750.000 în Italia, 744.000 în Anglia, 68.000 în America.

Statistica mutilațiilor e următoarea: Germania 1.537.000; Franța 1.500.000; Anglia 900.000; Italia 800.000; America 157.000.

România, Belgia, Serbia, Bulgaria, Turcia etc., sunt uitate de numita statistică? Belgia, Serbia și România, ca să nu vorbim decât de aceste trei țări martire, au dat războiului popoarelor cele mai cumplite jertfe cari le-au putut da vreodată țării pe pământ.

Adaugând numărul morților, mutilațiilor și dispăruților din aceste țări, ne dăm sâmba de jertfele fără nume pe cari Europa înăngerată le-a dat războiului din 1914-1918.

Cu tot sângele vărsat însă, popoarele, sau mai bine zis cei ce conduc popoarele, parcă nu vreau să-și dea sâmba de binefacerile păcii și de perspectivele înspăimântătoare ale unor eventuale războaie viitoare...

Cei ce și-au făcut odată o meserie din a fi pacifiști, ajunși astăzi în fruntea statelor, se înarmează și provoacă...

Va învățea spiritul păcii creatoare? Sau, nebunia roșie a războaelor își va întinde iar părjolul peste Europa flămândă de pace?!

Colonizările

Arad, 20 Ian.

Aplicarea reformei agrare în Ardeal și Banat, a dat loc la o serie de măsuri, din care unele tind să ne ducă la greșeli istorice, greșeli cari pot să aibă urmări rele pentru viitorul țării.

Printre o reclama largă, s'a putut creia, în favoarea unei categorii de cetățeni noi, „refugiați din Ungaria”, o atmosferă extraordinar de favorabilă din care a decurs pentru refugiați o seamă de favoruri nevisitate.

Problema colonizării pe frontieră, sau „cercul de fer” cum i-se zice la București, este o problemă foarte serioasă de care va depinde mult siguranța hotărârilor noastre de vest. A o rezolva în pripă și după primele impulsuri sufletești, însemnează a produce greșeli irremediabile. Nimeni nu contestă iubirea de sânul patriei a miilor de refugiați din Ungaria; dar până a se lua hotărâri deosebite importante, trebuie întreprinsă o anchetă foarte amănunțită, o cercetare serioasă a situației lor, pentru a vedea până la ce punct putem conta pe acești noi cetățeni și să mai vedem dacă nu cumva pătăuim față de altă clasă de cetățeni mai meritoriși, mai bravi.

Înainte de a ne gândi la noii refugiați din Ungaria, socotesc că avem o datorie principală de a ne gândi la aceia cari încă dela declararea războiului mondial, din 1914 s'au îndemnată mării probleme ce se desbătea pe fronturile de vest și est, în special pe cel de vest, simțind tictacul sufletului latin, au jertfit persoana lor și viitorul familiilor lor, au fugit dela stăpânitorii viștri, cu loima bădăud de bucurie spre frații lor de sânge francezi, italieni precum și la est spre aliații ruși. La 1914-1915, când încă nu se știa de nimeni gândul țării mame, dar mai mulți, mai dorinci după 1916, după intrarea noastră în războiul de desrobire, au fugit cu miele după frontul cel fals, spre sânul mamei, constituind în 1917-18 acele legiuni de voluntari români în Rusia, Italia și Franța, cari au luptat cu tot dragul pentru scumpul lor triclor pe care îl purtau la capete și la picioare. A eștia nu au preceput nimic, nu au luptat pentru nici un interes material; un singur gând îi purta în vârtejul luptelor contra aceluia cari îi stăpâniseră 1000 de ani fără drept, gândul victoriei, gândul liberării fraților și familiilor lor.

Am asistat la ei și când voluntari Ardeleni și Bănățeni depuneau jurământul de credință la picioarele marelui Voevod și nu voiu uita ridicată figurile radiind de fericire ale voluntarilor, cari se legau cu jurământ de M. S. Regele Ferdinand I și de țară.

Și din acești mii de voluntari nu a fost unul care să nu-și fi ținut jurământul, călcând în picioare existența lor și a familiilor lor.

Când nemții și ungurii își purtau faloși uniformele lor prin lașul înghețat al 1918-19, voluntarii Ardeleni și Bănățeni nu se gândeau nici la căsuțele lor, nici la familiile lor lasate pradă furiei stăpânitorilor și nici la soarta ce-i așteaptă ca dezertori dela unguri.

Acești voluntari Ardeleni și Bănățeni au

legat cu țara un contract de sânge, de care este timpul să se țină seamă.

Dacă nenorocul ar fi adus realizarea trambitei „Miteleuropa”, soarta acestor voluntari era hotărâtă; la casele lor nu mai aveau ce căuta, poate chiar rămânând în țara mică ar fi trebuit să îndure urmările actului făptuit față de monarhia Habsburgică.

Voluntarii cari au rămas în viață, constituiesc astăzi o clasă de cetățeni vrednici de toată luarea aminte, gospodari harnici, cei mai mulți, însă lipsiți de pământ de muncă.

Dintre ei intelectuali, profesori, doctori, avocați, preoți și-au câștigat locurile în drept după specialitatea fiecăruia, plugarii însă au rămas să primească cota de improprietărie de 2-3 jugare de pământ, cotă cu care nu-și pot nici măcar întemeia o gospodărie.

Toți, voinici între 30-45 ani, când stai de vorbă cu ei nu-și pot stăpâni aducerile aminte de pe vremea organizării lor în corp de voluntari, nici clipele mari când au depus jurământul în fata M. S. Regelui la Iași; — ei vorbesc cu admirație neînchipuită de marele Capitan și în orice împrejurare, față de bărbitorii neamului se ridică ca unul, apărând prestigiul țării și al conducătorilor. La un semn de chemare al țării, al M. S. Regelui, sunt convins că ar fi în stare toți să pornească pe jos la București. Aceste aprecieri nu le scrie ușul din ai lor și nici unul care vrea să câștige cine știe ce s'patii printre ei, le scrie „Un Regătean” care îi cunoaște de 4 ani și jumătate, aici la casele lor și care în contactul zilnic ce a avut cu ei s'a putut convinge de comora de patriotism ce o poartă fiecare din ei.

Cunoscând astfel pe acești soldați bravi ai țării, socotesc că este locul și timpul să ne întrebăm: cine oare mai bine decât foștii voluntari Ardeleni și Bănățeni pot forma cordonul de fer spre vest, decât acei cari pîntru îndeplinirea marelui ideal au pus în joc existența lor și a familiilor lor. Și pentru a să nu ni se s'ua că am laudat prea mult o clasă de îndreptățiți la colonizare, să cercetăm cu imparțialitate și pe cei din prima categorie, pe „refugiații din Ungaria”. După tragerea frontierei spre Ungaria multe comune românești au rămas la Ungaria. Preoți, învățătorii, avocați, intelectuali în general și cei sâteni cari prin purtarea lor în timpul oupațiunii Ungariei de către armatele române, au manifestat pe față sentimentele lor românești, odată cu retragerea armatelor române din Ungaria au fost nevoiți să părăsească avutul lor, vânzând pe nimic ceea ce aveau pentru a se refugia la sânul țării libere. Cei mai mulți din acești intelectuali și profesioniști au câștigat aici la noi situații frumoase după specialitatea ce au avut. Odată trase hotarele și cum în Ungaria reforma agrară nu s'a aplicat ca la noi, mulți români cultivatori de pământ, pricepuți economi, în dorința de a realiza posesiunea unui lot mai laemnat în regiunile mai fertile ale țării, pe prețul de improprietărie, au vândut acolo în satele lor populațiunei maghiare pământurile lor, ve-

FOILETON

IN SATUL VOSTRU

Sub amurgul cu slava împurpurată, pe ulița largă îmi purtam pașii rătăcitori și sufletul drumeț... M'am strecurat în satul vostru în taină: să nu fiu zărit de oameni, să nu mă latre câinii. Eram o arătare chinată și turburătoare a rosturilor voastre mărunte. Și nu vroiam să vă neliniștesc.

În drum spre voi — cei drept — un nod mi se urca în gât. Știam că voi sosi acolo cum am ajuns eri în satul în care am rămas azi noapte: străin. Străin cu taine subrede, cu gânduri sihastrite. Și așa fi vrut să mă găsească undeva adăpostit în suflete și lămbiat cu sucul ferbente al iubirii de om, ce să-mi răscolească adâncurile, să-mi desgroape dorințele.

Ci — îmi măsuram calea singur. Copacii bătrâni, perechi perechi, își scuturau brațele încărcate de vânturi, împodobite cu argint de promoroacă. Drumurile erau învăluite în ceață albicioasă și casele își ascundeau siluetele în întuneric. Măsuram veșnicia blondă pe nis-pul vremii sure: înaintam așa de moțoton și emoționat în satul întins, cu ulițe multe cu case mărunte.

Din drumuri întortochiate, îmi părea că

am venit la voi, numai și numai să simt că sunt mai singur ca eri, că sunt așa de singur. Trecătorii mă priveau pe furis în față, dar în urma mea se uitau bănuitori: „Nu e de aici... E un străin”.

Undeva în fața mea era sfârșitul... În aer se deschidea din ce în ce tot mai mare golul cu tot mai multă lumină alburie. Zăream în zare șoseaua cu frăgării punctați mărunți unul lângă altul. Și în peptul meu se aprindea dorul iar, de a tece pe urma brazdelor din holde cu sufletul rătăcind printre conacele cu ulucii dărâmați și cu câinii răi, privind în față viziunea, stăpână a vieții mele, viziunea drumurilor fără capăt, în zări nemăi atinse.

Am părăsit satul vostru, — căci viciața mă zoria, și iubirea mă îndemna și suferințele mă ispiteau.

Acum sunt în drum din nou. Olasuri de eirene mă amăgesc, în depărtări mă ademnesc dorurile. Iar mâine, — voi sosi în alte sate.

PEREGRINUS

SWINBURNE*)

Răsul copilului

Sune sus în ceruri clopetele toate,
Cântă sus în ceruri păsările toate,
Ș'alci pe pământ izvoarele toate
Murmure, și-adune vânturile toate
Câte sunt mai dulci sunetele toate,
Decât viersul plin de farmec de privi-
ghetoare,

Decât foșnetul pădurii în apus de soare,
Decât veselele vorbe îngănate de izvoare
Când în văpaia verii suflă-o dulce boare,
Este-o voce care sună mai puternică și plină,
Și mai dulce, și mai lină,
Sunet de lumină,
Ce răsună parcă'n zare
Când vestesc zorile dalbe și frumoasă și
[seamnă,

Când din inima lui plină
Cântă numai bucuria,
Care de nimic nu știe,
Răsul limpede, curat,
De copil nevinaovat.

Traducere din englezește
de P. GRIMM.

*) A se vedea articolul din numărul nostru de față, asupra conferinței dlui P. Grimm.

nind ai i, pentruca in calitatea lor de refugiatii romani sa castige proprietati de 7-10 jughere pe preul de improprieta ire. S' u mai refugiatii si multi muncitori agricoli sau industriali romani, cei mai multi din cauza scampetei grozave ce este in Ungaria.

Printre cei sraaci, cei mai multi sufar insa si de un mare pacat religios, multi, aproape toti sub presunea maghiara au parasit sfanta biserica ortodoxa-romana, trecand la diferite secte religioase, secte care nu au fost altceva in mainile vechiului regim, decat arma ascusa de nasionalizare a poporului Roman, rupandu-l cu propaganda mincinoasa dela credinta stramosasa.

Sa venim astazi si sa punem pe picior de infiorare pe aceia cari neconditionat, atunci cand tara era in primejdie, au stut sacrificia tota pentru a o apara, fafa de acei cari dupa infaptuirea Romaniei mari pentru a carei realizare ru au sacrificat nici pe deoarte ce au sacrificat cei d'intai, mi se pare o mare greseala istorica, cu atat mai mult cu cat, este vorba de a constitui cu ei cordoul de garanta pe hotarul de vest. Nu contest dreptul acelor cari condusi de dragostea de neam si de armata scumpa a Tarei au pornit dela casele lor, parasindu-si avutul, pentru a urma armata in retragerea din Ungaria, dar sa mi fie ertat a stabili printre acesti refugiatii doua clase distincte, acea a celor cari au pornit spontan odita cu retragerea armatelor romane din Ungaria si acea a celor cari dupa multe socoteli au pornit cu gandul de a face o sfacere buna, cei mai multi lasand acolo o parte din avere si neamuri cu care si astazi au legati.

Astazi fostii voluntari asteapta taciuti realizarea visului lor scump, pamantului de muncă promis la lasi, ei nu trambiteaza faptele lor vitejesti, dar maine cand vor vedea pe alii la locurile lor, durerea isi va face loc in inimile lor si increderea in conducatorii lor va fi sdrunceanata, slabită.

Puțin timp ne desparte până ce colonizarea refugiatilor pe frontiera sa devina fapta de aceia am tinut, ca o datorie sfanta, sa atrag atentia celor in drept sa vegheze si sa inlature faptele unei neindreptatii fafa de cei mai vrednici si ai fnei.

D. Anastasiu Agronom.

Raporturile dintre Polonia și Cehoslovacia

Ziarul „Venkov“ publică o convorbire a dlui Lasocki, ministrul Poloniei, in care acesta releva ca de cand era incă in parlamentul vintz, intreținea legaturi foarte stranse cu agrarieni cehi. De aceia s'arată cu bucurie noua apropiere dintre agricultorii poloni și cehoslovaci, și cu atât mai mult cu cât această prietenie servește foarte mult ambelor națiuni. In primăvara aceasta o delegație a cultivatorilor cehoslovaci va vizita Polonia pentru a studia situația agrară acolo. Această delegație, care va vizita orașele, poate să fie asigurată, că peste tot va întâmpina o primire din cele mai ospitaliere.

In privința raporturilor viitoare polono- cehoslovace, d. Lasocki a avut o intrevvedere cu d. Skrynski, ale cărui vederi sunt împărtășite și de dl Beneš. Ambii oameni de stat sunt înțelegători de cele mai bune intenții cu privire la apropierea ambelor națiuni. Aceasta nu numai datorită consangunității și vecinătății populației, dar și din cauza intereselor comune contnuate și in istorie.

Tratative cu Ungaria

La Budapesta au avut loc tratative zilele acestea între dl Mărculescu, președintele comisiei de reparații române și guvernul maghiar, ca în schimbul vitelor ce ne datorreste Ungaria să ni se dea vagoane și locomotive.

Anghina difterică Sfaturi pentru toți

Anghina molipsitoare. — Ca și scarlatina (anghina cea rea) anghina este o boală ce trece ușor și repede dela un om la altul, izbește mai mult pe copii și pe tineri, dar nu cruță nici pe bătrâni. Nu este ca la scarlatina, adică o boală care s'ar imbolnăvit odată să nu mai zădăra două oazi. De anghina te poți umple de mai multe ori chiar în același an. Sunt cazuri cunoscute de anghina difterică de două ori într-o lună.

Sămânța boalei de anghina se cunoaște. Se poate vedea numa cu oște ochiune — numite microscopice — așa de mică ce este. Cece știu rostul boalelor o pot deosebi de a celorlalte boli, dupăcum cunoști bolul de grâu de cel de secară.

La unii oameni sămânța anghinei nu în gât fară ca să facă nimic, nici o vătămare, ci așteaptă acolo ca târharul timpul pnelnic ca să dea la cap. E deajuns o răceală sau o arsură în gât, ori o altă boală cum e coriul (pojarul) ori scarlatina și hai vine și anghina. Alte ori se învine și cuprinde satul întreg de morți copi pe capete, dacă nu se caută.

Conferința d-lui Grimm in Arad

Duminecă, 18 Ianuarie, la ora 5 după amiază, dl P. Grimm profesor de limba engleză la Universitatea din Cuj, a ținut la Palatul Cultural, o interesantă conferință vorbind despre

Literatura engleză și sufletul poporului englez

Dăm mai jos rezumatul celor spuse de dl P. Grimm:

Literatura engleză este cea mai veche dintre toate literaturile moderne pentru că în epururile ei datează încă din secolul al VII-lea pe câtă vreme la Franța și Germania apare în secolul al IX-lea, iar în Italia și Spania mult mai târziu.

Începutul literaturii engleze îl formează literatura populară al cărei subiect principal este legenda eroică. Popoarele germane aveau spiritul războinic foarte dezvoltat pe vremea aceea pe când, popoarele române, îl pierduseră. Pe lângă aceasta dintre toate popoarele germanice, Anglo-Saxonii creștinându-se înaintea celorlalte au avut o cultură mai veche și au putut fixa în scris legendele lor eroice.

Literatura engleză — ca și celelalte literaturi — nu s'a putut menține tot timpul la aceiași înălțime mai ales, în timpul cuceririi normande — secolul XII-lea și al XIII-lea. Când normanzii se asimilară cu poporul englez încep să se producă iarăși opere de mare valoare literară, ca poemele lui Chaucer și alții autori anonimi.

Renășterea vremilor moderne în Engleză, vine mai târziu decât la popoarele române din cauza luptelor interne ale celor două Roze. Când însă a venit pacea și perioada expor-tiunilor, odată cu îmbogățirea la avânt și renășterea literară care ajunge mai departe decât oriunde prin Shakespeare, Bacon și Milton.

Urmează apoi iarăși o scădere după care începe înflorirea unei noi literaturi care a dat între altele începutul romanului modern. Până la această epocă literatura engleză este aproape necunoscută în alte țări. Când însă Voltaire deschide ochii lumii întregi asupra bogățiilor culturii engleze și Lessing arată superioritatea lui Shakespeare, atunci operele englezești încep să fie studiate și în alte țări.

Cu toată marea varietate și întindere a literaturii engleze, ea se înfășoară, încă dela început, cu un caracter cu totul distinct, pe care-l păstrează în tot decursul istoriei.

Mândria națională și dragostea de neam este unul din caracterele esențiale ale popo-

lului englez și literaturii lui. Aceasta mândrie unită cu dragostea pentru căminul pătrătesc, formează cel mai important element de putere al acestui popor și se ogândește peste tot în literatura lui.

Englezii este mândru de regele său ci de naționalitatea sa; ei își iubesc patria pentru libertatea de care se bucură în țara lui, libertate pentru care s'a luptat din toate puterile și cu neînfrântă îndărărire.

Un alt element, tot atât de esențial, al literaturii engleze este sentimentul religios. Biblia este o carte de familie; mâna suferescă a tuturor, ea a inspirat gândurile și a format stilul celor mai mari dintre scriitorii englezi, ea a format spiritul de luptă pentru credința adevărată și revolta contra abuzurilor și destrăbătării.

Din disprețul pentru minciună și nedreptate și din iubirea de oameni se naște acel humor caracteristic poporului englez, care ne face să râdem și ne îndulcească în același timp.

Acest humor se găsește la toți scriitorii englezi.

Dragostea de contraste care formează fondul humorului iese la iveală în toate domeniile văzute acestui popor. În literatură ia același caracter, de multi-ori în aciași operă se înfășoară aiatuși două lumi deosebite. Lumea realității celei mai brutale alături de lumea viselor celor mai fantastice și mai azurii.

Insistența asupra detaliilor este și ea una din caracteristicile humorului. Această iubire a amănuntului a dat naștere romanului modern cu descrierile și analizele sale minuțioase a dat caracterul inductiv și analitic filosofiei lor care crede mai mult în realitatea faptelor decât a ideilor și a făcut din englezi un popor practic priu excelență. Încă o trăsătură caracteristică a literaturii engleze este iubirea de natură care a dat naștere la sportul în aer liber o găsim în cele mai vechi timpuri pe când în celelalte literaturi a apărut de abia în secolul XIX-lea cu Rousseau.

În rezumat: iubirea de adevăr, de oameni, de natură, revolta împotriva nedreptății, o religiozitate adâncă din care se naște preocuparea de probleme mari ale conștiinței dragostea de patrie și libertate iată ce pu-tem învăța din cea mai veche literatură modernă.

I. D.

Dăm la foileton o poezie în traducerea dlui P. Grimm.

Corespondență din județ

Propaganda Culturală-artistică soții „Corfescu“ în județele Hunedoara și Arad

In seara zilei de Joi, 15 Ianuarie primadona de operă Virginia Corfescu și tenorul Nicu Corfescu, au dat un concert în „Baia de Cris“. Toată inteligența din loc a ținut să profite de această ocaziune pentru a auzi pe a ești doi neobosiți artiști, cari duc în largul p'ovinciei făcra re-nacahilului lor talent. Au cântat opere clasice și doine din țara tinuturii.

Successul moral și artistic a fost deplin. Înfrăcărții propagandiști ai artei au fost călduros sărbătorii și invitați a mai cereta pe românii din Baia-de-Cris și în viitor.

In seara zilei de Vineri, 16 Ianuarie, soții Corfescu au fost la „Braza“. Aici dl Nicu Corfescu a găsit veche cunoștință și neuitate simpatii încă din vremea turneurilor d'ale de dinainte de unirea neamului. Doa Virginia Corfescu, în-ă a fost o senzațională revenie pentru brădeni. S'a remarcat ca o artistă de calibrul internațional, fiind prelung sărba-

torită. Sala teatrului din Brad a fost prea mică ca să poată adăposti mai mult de 350-400 persoane. Au plăcut mult frumoasele arii din Tosca, Traviata, Lohengrin, cei 2 grenadieri și vreo 12 doine în costume mai ionale, după care a urmat o frumoasă cvântare a dlui Nicu Corfescu relativ la propaganda culturală prin artă care instruieste tineretul și publicul, iar inteligenței îi oferă alimentul sufletesc necesar, înălțându-i morală, atât de obosit în ziua de astăzi.

D. Corfescu a ținut să aduca cu acest prilej multumiri dlui prefect de Hunedoara, Gh. Dubleş care ca și colegul dsale prefectul de Arad, d. I. C. Georgescu, a pus atata zel pentru propaganda culturală prin artă. Dnul Corfescu a primit felicitările și mulțumirile corpului profesoral, ale dlui deputat și protopop P. Piso, prii pretorului Popovici și toți preoții și intelectualii celalți cu care a venit în contact. Artiștilor li s'a arătat dorința de a fi revăzuți cât mai curând.

In seara de Duminecă, 18 Ianuarie, comuna „Comlos“ care și exprimase dorința de a avea teatru pe reputați cântăreți de operă a avut ferihirea să își vadă împlinită această dorință. Neobositul artist, povătuitor de bine al nației, a apărut în sfânta biserică care era plină de popor și căntărește și ne-a înălțat sufletele către cereștii, cu căntar-le religioase: Heruvicul, Pre tine te lăudăm, Tatal nostru și artistică și frumoasa Preceasnă „La răul Babilonului“. Seera, sala noastră din localitate s'a dovedit prea mică pentru a adăposti mulțimea publicului venit și din împrejurime.

Peste 700 persoane erau în sală, iar ceilalți pe la ferestre și încăperile din lături. Vocea clară și argintie a dnei Virginia Corfescu și răpitorul pitoresc și ieftăș în costumul național a electrizat întreaga asistență. Maiestrul N. Corfescu cu vocea puternică, caldă și însușantă, îmbrăcat în frumosul costum național gorjan a produs o profundă impresie. A cântat doine din toate ținuturile pe care dânsul le adună tot „ca la noi“ astfel că și comloșenii au început

să zică: „ca la noi“ împrejurul Bucureștilui, „ca la noi“, în Moldova „ca la noi“ în Ardeal „ca la noi“, în Banat „ca la noi“ etc. Au fost răsplățiți cu aplauz nesfârșite fiind rechemate de nenumărate la scenă. După terminarea concertului, Corfescu a vorbit vreo trei sferturi de oară dând diferite exemple și sfaturi, îndemnând mulțimea la ascultarea celor mai mari, la d'gostea pentru țară și tron. Acucând mulțumiri autorităților locale, învățătorilor tuturor, a zugrăvit activitatea dlui prefect județului I. C. Georgescu. La auzul acestui nume au izbucnit strigătele de „să trăiască“ și au ținut câteva minute.

Știința Sa protol Stana, vădit emoționat de răspuns, mulțumind artiștilor pentru venirea cerea sufletescă pe care au produs-o asu Ardealului, întregului auditoriu, spunând că comloșenii pot fi mândri și mulțumiți în sufletul lor. Prin au știut să își primească pe acești valoroși propagandiști ai frumosului. Ne-am desprins cu greu de speranța de a-i mai vedea în

Cercurile culturale Activitatea extrașcolară

Răpsig (j. Arad), 20 Ian.

Unele din cele mai frumoase ocaziuni, de a apropia sufletul sateanului de școală, au fost și sunt cercurile culturale.

În liniștea patriarhală a satelor și viața adevărată curată vestea că în curând se vor aduna la școală, învățătorii din împrejurimi, are un răsunet îmbucurător.

Săteanul dornic de lumină, primește cu bucurie aceste întruniri și se simte înălțat sufleteste, la gândul că și va petrece câteva ore la școală, auzind lucruri folositoare și trebuătoare în viața sa.

Sărbătoarea și Duminicile petrecute în prajma caselor, în monotonia vieții, naște în sufletul lui dorința de a veni, vedea și a ști lucruri din ce în ce mai noi.

Pentru viața sa simplă și naturală, este cea mai mare bucurie, când pruncu-i apare în fața poporului din sat, cu o poezie, un monolog, sau jucând un rol dintr-o piesă oarecare.

Nu trebuie să trecem cu vederea pe acestea vreau sufleteste a poporului nostru și trebuie dată cea mai mare importanță cercurilor culturale, înzestrându-le cu un frumos și bogat program de învățăminte, s'iatuși și exemple.

In această ocazie școala și biserica, unite, poate lucra împreună ca două locașuri de pace, lumină și înălțare sufletescă. Factorii acestora, uniți în suflet și simțiri, au în această ocazie o grea și însemnată însărcinare de îndeplinit.

Din biserică săteanul să iasă, cu credința întărită în bunătatea și atotputernicia lui Dumnezeu, din școală cu îndemnul să apuce adevărata cale, de bucurii și plăceri sufletesti.

Prin cercurile culturale, avem două mari scopuri de realizat: unirea noastră sufletescă, ca învățătorii și întărirea cunoștințelor în toate privințele, de care avem nevoie îndeplinirea activității noastre și al doilea, apropierea sateanului de școală, pentru o mai strânsă legătură sufletescă și îndrumarea lor spre bine, frumos și adevăr.

Necesitatea de a fi uniți sufleteste, noi învățătorii, se simte destul de mult, căci numai atunci loviturile morale se vor sculbera ca de o stâncă. Sub acoperământul aceluiași ideal, să pășim cu încredere spre viitorul ce ne surâde și uniți în suflet și simțiri să trecem peste piedicile, ce ni se pun în cale, făcându-le trepte, cu ajutorul cărora ne vom ainge școlul.

Știind că în satele noastre, singura poadă bună și este curată cinste și morală părintească și cel din urmă toag de susținere: credința, învățătorii, în corpore, să ia dramul spre biserică, îndemnându-i să nu lase, ce-au apucat de veacuri.

Ce frumos ar fi și câtă plăcere ar pro-

duce săteanului, când în biserică, s'ar un cor, ridicând rugăciuni către Domn învățătorii din cercul care fac parte, să gândească un cor religios, care să înalțe și fetele acelor care ascultă, întărind astfel credința în Dumnezeu, de unde atârna fetele cirea noastră, în viața viitoare și bucurie, în viața de acum, a noastră și a

După biserică, urmează sedința intimă, care unul din învățătorii este însărcinat dezvoltarea unui subiect din psihologie pedagogice, didactice sau metodice. Comentașii, dezbate chestiunile cele mai importante aducând la cunoștința colegilor, cele mai bune metode pedagogice, în predarea lecțiilor sau cel puțin a se afla cădea cea mai bună și mai rodnică, în munca de toate zilele învățătorului. Urmează lecțiunea practică care trebuie discutată, scoțând greșelile bunurii și cel mai bun procedeu de urm

În sedința publică, trebuie puse tot sfârșitele, ca programul să fie bogat și folositor. Prin unele sate, avem o mulțime de lecturi, viciuri și obiceiuri urite, care trebuie luate în combatere cu toată strășnicia. Luxul și bețenicia, înecul cu înecul își fac loc în casa omului săteanului, răpindu-i munca și năndu-i sănătatea.

Caplașul dela școală, plecat de lângă m'ntâlnieș pe tatăl îndeindu-se pe drum de beat, ce ajuns acasă își ceartă nevasta copii. Aude din gura lui, atâtea vorbe cuvicioase, care strică sufletul micuțului oricât ne am trudi noi să-i formăm în școală Coplașul de școală, își vede pe sora și pe fratele împotânându-se cu haine scumpe îmbrăcați mai suciți ca să fie la modă, și spoeli pe față, cu fel de fel de sulțanuri și poeli la vorbă. Pentru toate aceste avânturi o mulțime de mijloace, cu care le putea combata și care le găsim lesne. Avem piese de teatru moralizatoare. Avem monologuri care în câteva cuvinte arată răul și primejdia fiecărui în parte. Avem poeziile frumoase a marelor noștri poeți, care ne arată în se mușetia trecutului nostru, viața săteanului nostru, frumusețea și bogățiile țării, în mușetia popoului, obiceiurilor și limbii noastre și încrederea ce a avut-o săteanul în viitorul lui și atotputernicul Dumnezeu Pundându-ne tot sufletul în desfășurarea activității noastre cercurile culturale și păgândindu-ne la formalitate de „du-te la vin-o“, vom atinge scopul urmărit în munca noastră, a poporului și a întregi țări.

Mărind astfel activitatea noastră extrășcolară, vom câștiga iubirea și încrederea sateanilor, ce ne înconjoară și vom avea mulțumirea sufletescă, cea mai mare și bogată plată a învățătorului.

Gh. Atanasiu.

beteșuguri. Ori îi rămâne inima slabă, ori are dureri la încheieturi, capătă dorică, rămanie cu picioarele dambagite, ori cu paralizia înghițitoare de nu poate bea nici apă că-i vine pe nas și câte și mai multe alte beteșuguri.

De acia este bine ca de îndată ce cineva s'a imbolnăvit de această boală, să cheme doctorul sau agentul sanitar.

Fereste-te de boală. — Când s'a ivit boala în sat copiii trebuie oprii de a mai merge la alții și nici alții să vină la ei.

Boala se poate aduce în casă prin jucării, hane, lucruri, unele cu care a umblat sau a pus mâna un bolnav.

Sunt uneri persoane care așa când te uiți la ele și se par sănătoase și chiar sunt sănătoase, dar care în gâtul și în gura lor au sămânța boalei. E deajuns să-ți vorbească de aproape sau să bei deupă și-și iei boala care de altfel lui nu-i face nimic.

Nu săruta copiii altuia mai ales când e bolnă în sat, căci dacă au sămânța de boală, o duci la ai tăi.

Dacă unul din copiii s'au imbolnăvit de anghina, atunci cheamă repede doctorul, care va face injecție cu ser antidiferic la cel bolnav ca să se vindece, iar la ceilalți ca să nu se imbolnăvească.

Nu bea pe bolnav să scuipe pe jos și ori pe unde apucă; nici în batistă nu e bine căci se usucă și sămânța boalei se im-

prăștie ca praful de păpădie. E bine i scuipe (stupească) într-o strachină în care se pune creolină cu apă sau acid fenic 5% (cinci la sută), pe care-l iei de la spăritărie.

Dupăce se vindecă bolnavul vârșeș casa, lipește pe jos dupăce ai udat bine o soluție de acid fenic 5% sau dacă e poadea spal o bine cu lesie tare ori cu acid fenic și dă rufele și hainele la fier.

Asfel stai cu boala în casă și nici să știi când îți mai face un bucluc.

Bibliografie

A apărut: D. A. Oheorghiu-Cișganu Funcționarii și Penșionarii Statului. Probleme și soluții.

A apărut: „Societatea de Măine“ (No. 3). Cu colaborarea d-lor Traian Brăveanu, Gavril Todica, Onisifor Ghibu, Ion Clopoțel, Horia Trandafir, Bogdan Duică, I. Roșu, Sabina Oprean P. Andrea etc.

„Cuvântul Liber“ (Nr. 2) cu colaborarea d-lor: E. Filotti, M. Sevastoi Camil Petrescu, Tudor Teodorescu-Brușiște, D. I. Suchianu, Perpersiciu, I. Balica etc.

Clocnirea de trenuri din stația Pâncota

— Un mort și mai mulți răniți —

Arad, 20 Ian.

În noaptea de 19-20 Ianuarie, stația Pâncota a fost trecută și ea pe tabloul numelor fatale. Din neglijența unui singur funcționar, moare un semen de al său și câțiva câțiva au fost răniți.

Dar să trecem la fapte. Conform înțelegerilor pe cale telegrafică, două trenuri — ambele de marfă — unul venind din direcția Brad și al doilea spre Arad; urmau să se încrucișeze în stația Pâncota.

Primul sosit în stație a fost trenul de la Brad. Ce măsuri ar fi luat împingatul de primirea celui de al doilea tren, nu se cunoștea încă, faptul petrecut însă a fost acela că trenul din direcția Arad a intrat în stația Pâncota pe aceeași linie pe care era garat trenul de la Brad. Mecanicul trenului de la Arad a observat că trenul condus de el a intrat pe o linie ocupată de altul și a luat măsurile în consecință. Toate măsurile luate de mecanic au fost însă ză-

darnice, căci faptul fiind observat în ultimul moment, clocnirea s'a produs în toată grozăvia ei. Un șocomot auzit până la mari distanțe, o rostogolire de vagoane și o panică de nedescris printre funcționarii c. f. r. cari conduceau ambele trenuri. După clocnire făcându-se apelul funcționarilor s'a constatat lipsa conducătorului trenului din direcția Arad.

Nenorocitul a fost găsit strivit în papagoul trenului, unde după o scurtă și chinată agonie și a dat sfârșitul. Acest funcționar mort la datorie se numește Nistor.

A mai fost aflat grav rănit Nagy Andrei conducătorul celui de al doilea tren. Răniți mai ușor însă au fost mai mulți frânași dela ambele trenuri. Cauza acestui accident nenorocit nu se cunoștea încă. Organele superioare c. f. r. din Regionala locală au plecat la fața locului pentru cercetarea cazului.

Rep.

Lucrările comisiei mixte româno-rusă dela Tighina

La Tighina a avut loc întrunirea comisiei mixte româno-rusă. Comisiunea conform regulamentului respectiv a fost alcătuită de către un reprezentant al armatei, grănicerilor și siguranței din ambele părți. După terminarea lucrărilor care au durat 2 zile comisia rusă a părăsit teritoriul nostru plecând spre Tiraspol.

Sau discutat mai multe chestiuni privind regiunea Tighina, și anume evitarea incursiunilor bânditești de dincolo de Nistru spre noi și modul cum s'ar putea stăpâni contrabandele, precum și chestiunea trecerii clandestine dela noi în Rusia și invers precum și chestiuni de repatriere.

Convorbirile dupăcum ni se afirmă au decurs într'un mod amical. Ambele părți au căzut de perfect acord asupra tuturor punctelor discutate.

Românii din Macedonia

Ziarul „Macedonia Liberă“ reproduce un articol din ziarul grecesc „Nea Altia“ din Salonic, care atacă violent pe românii din Macedonia. La afirmația ziarului grec că românii din Macedonia n'au nimic comun cu naționalitatea română, „Macedonia Liberă“ întreabă dacă emigranții din Asia Mică, care nu știu să vorbească decât turcește, sunt greci!

Arestări de comuniști și țărăniști la Sofia

Poliția a descoperit și arestat membrii unei organizații comuniste-agrarie, cari aveau fonduri pentru susținerea propagandei.

Se asigură că de data aceasta autoritățile au pus mâna pe documente, cari fac dovadă completă a cartelului comunist agrarian din Bulgaria.

Războiul civil continuă în China

Din Shanghai se anunță că lângă Sehkienkang a avut loc o luptă violentă între trupele generalului Louyughiany, fost guvernator militar la Tchekiang și trupele Ohhsichyuan, fostul guvernator militar la Kiengson. Trupele lui Ohhsichyuan au fost silit să se retragă.

Doamnă tânără predă lecțiuni de limba franceză și italiană. Reverbery, str. Eminescu No. 11. (No. 581)

Tradiționalul bal costumat al Reuniunii Femeilor Române din Arad va avea loc în seara zilei de 29 Ianuarie în localul hotelului „Crucea Albă“.

Costume se află la Dna v. E. Traillescu str. Șaguna.

x Priveghetoarea din Brodway. În pie-a aceasta ai-se prezintă tragicul eveniment dintr'un contrast între iubirea soțului viitor și între iubirea de artă. Tineră fată renunță la logodnicul ei pentru a deveni artistă. Seara lauri și câștigă vrăjmași. În apogeul succeselor logodnicul și împresariu stau în fața și din gresală logodnicul devine osândit la moarte, de care îl s'ară logodnica desoluzionată de viața artiștilor. După aceste trăiește fericită cu soțul ei părăsit din vanitate artistică. La „Urania“ 21, 22 și 23.

ARTISTICE-CULTURALE

Concertul Soților Corfescu

Azi Miercuri, 21 Ianuarie, ora 9 seara va avea loc în Palatul cultural concertul cântăreților de operă, Virginia Corfescu și Tenorul Nicu Corfescu. În program: Lohengrin (actul III) Vagner, Lakmê (aria clopoțelilor) Delibes, Damnătuinea lui Faust (Berlioz), Pagliacci (Leoncavallo), Manon (Massenet), cânturi din Schumann, Schubert, etc. — Biletele la Librăria Diecezană, iar seara la cassă. După frumoasa propagandă culturală pe care soții Corfescu au făcut-o în județul nostru, merită întreg sprijinul societății aradane.

„Sămănătorul“ (Brașov) cu colaborarea d-lor: Victor L. Cădere, Voicu Nitescu, I. Cristea, N. Robotașul, Traian Vuia, I. Pocea, Dr. N. Căliman etc. Redacția și administrația: Piața Libertății Nr. 23, Brașov. Apare lunar.

„Lamura“ (Nr. 14-15) cu colaborarea d-lor: I. Simionescu, A. Cotruș, A. Lascaru-Moldovanu, Z. Stancu, Al. Bădăreț, Ionescu Șeștia, V. Herea, Al. Marcu, Ap. D. C., Victoria I. Teodoru etc.

A apărut: „Consânzeana“ (No. 1) cu colaborarea d-lor: Al. Hodoș, Sebastian Stancu, Dem. Gălman, G. M. Serban V. Poiană, G. Nedelea, Teofil Bugariu etc. etc.

Dela Reviz. școlar Arad.

Aviz

învățătorilor din jud. Arad

Sâmbătă, 24 Ianuarie fiind sărbătoare națională: „Unirea principatelor“, învățătorii din jud. Arad sunt recercați a prăznui cu elevii amintirea istoricului eveniment. După serviciul religios se va continua în școlile sărbătorirea cu cântece, recitări patriotice și

cu cea cuvântare caldă făcând din însuflețirea învățătorului care să trezască la fapte vrednice toată suflarea conștientă.

Explicarea vremii de atunci va desgheta inimii, va încălzi sufla și va croi aceea căldă și plină de avânt, atmosferă ce se îndreptățește să nădăjduim în adevărata unire suflatească

Despre decurgerea serbării așteptăm rapoarte.

Arad, la 19 Ianuarie 1925.

Cristea, revizor.

Cronica politică externă

Camera Italiană a votat reforma electorală

Roma, 18. — Camera italiană a luat în discuție pe articolele legii pentru reforma electorală. Orlando declară că țara nu poate fi consultată în împrejurările actuale din cauza cenzurii presei. Răspunde dl. Federzoni arătând că Orlando nu-și dă ostăneală să examineze situația și nici nu aduce propuneri pentru remedierea pagubelor și riscurilor ce rezultă din actuala stare de lucrări.

Oratorul vorbește apoi pe larg asupra decrerilor sale cu privire la presa precum și aplicarea acestora.

Arată că adoptarea dispozițiilor excepționale sunt justificate de nevoia de a readuce precum și pentru toți ordinea și intrarea în legalitate. Guvernul fascist a știut să facă față situației. Toate amenințările ce se ridică acum provin din partea

unei minorități turbulente și neresponsabile, pe câtă vreme masa mare a popoului este liniștită.

Dl. Giolitti, luând cuvântul, zice că niciodată Parlamentul nu a fost chemat să discute o lege electorală în împrejurări excepționale ca cele de față. Acest proiect de lege trebuia să aibă scopul de a da posibilitatea alegătorilor să și exprime liber voința lor; guvernul însă și-a schimbat repede și radical politica internă, înăbușind orice libertate. Giolitti continuă arătând că în împrejurări de felul acesta o luptă electorală ar prezenta un caracter foarte grav. După ce mai expune și alte motive, declară că va vota contra acestui legi. Președintele Camera pune legea la vot, care este aprobată prin anul nominal cu 307 voturi contra 33 din 340 voanți.

Ultima oră

În jurul unor împrumuturi

BUCUREȘTI. „Cuvântul“ publică sub rezervă, că Banca Națională a obținut la Londra un împrumut de 20 milioane fonți sterlingi. Guvernatorul Oromolu numai pentru încălțarea contractului ar fi plecat la Londra.

BUCUREȘTI. „Dimineața“ primește știrea dela Paris, că un trust american a oferit domnului Vintilă Brătianu un mare împrumut de dolari, cerând însă garanții serioase, între ele încasările brute ale C. F. R. și alte venituri ale statului. Dl. Brătianu se ocupă serios de această propunere, deoarece obținerea unui împrumut în Anglia este lipsită de orice speranță, dat fiind că cercurile financiare engleze vreau să asigure înainte de toate paritatea aur a valutei lor.

Plecarea delegației românești

PARIS. (Rador). Delegația română la conferința financiară a părăsit eri capitala Franței plecând spre București.

Conferința Micii Antante

BUCUREȘTI. Conferința Micii Antante, ce va avea loc în Martie va avea două puncte esențiale la ordinea zilei. Primul este acela de a stabili măsurile necesare pentru combaterea comunismului în Balcani, al doilea în chestiunea armatei regulate a Bulgariei. Conferința va protesta totodată și în contra împărțirii flotei lui Vranghel pe apele Mării-Negre.

O disidență țărănișă

București. Un grup de parlamentari țărăniști nemulțumiți cu conducătorii partidului, cari după părerea lor sau depărtat prea mult de doctrina partidului, a convocat o adunare la București, unde au primit, o moțiune, prin care conducerea partidului este invitată să demisioneze fără întârziere. Cauza nemulțumirii este, că actualii conducători nu au o înținută moderată, prin urmare ori se vor modera ori vor pleca dela conducere. În cazul acesta nemulțumii vor forma un partid nou. Dr. Lupu, care în timpul ședinței a fost în Basarabia, a fost chemat telegrafic la București. Conducătorii disidenților țărăniști sunt deputații Panaitescu și Morăvescu, cari muncesc din răsputeri ca să se realizeze fuziunea cu partidul domnului Iorga și al Dui Maniu, a firmându-se astfel opoziția tare necesară pentru doborârea guvernului.

Evenimentele din Rusia.

BERLIN (Rador). Agenția telegrafică rusă comunică că organizația cou-

trală a partidului comunist a ținut eri ședință la Moscova în chestiunea lui Troțki. Comitetul a hotărât, că își va exprima nemulțumirea sa lui Troțki și îi vor interzice deocamdată ca să ia parte la ședințele comitetului revoluționar. Mai departe îl fac atent, că dacă își va continua atitudinea ce o are în prezent, îl vor exclude dela orice funcțiune politică.

Declarațiile noului guvern german.

BERLIN. (Rador) Cancelarul Reichului Ebert a numit de ministru a finanțelor pe Schiebel, iar de ministru al comunicațiilor pe Krohne, fost secretar de stat.

BERLIN. (Rador.) Ministrul președinte sa prezentat azi în fața Reichstagului unde a dat citire declarațiilor guvernului. În politica internă stă pe baza constituției republicane, iar încercarea forțată a schimbării acestei constituții o califică de trădare de țară. Programul guvernului este strângerea la un loc a forțelor germane pentru binele țării. În politica externă vrea să servească pacea popoarelor. Guvernul stă pe baza acordului dela Londra, dar așteaptă loialitate din parte puterilor contractante. Tineră sub ocupație și pe mai departe a Rinului din nord înseamnă nerecunoșterea tratatului din Versailles. Fără sistarea acestei ocupațiuni starea actuală a Germaniei și a Europei nu va putea fi ameliorată.

În chestiunea ligei națiunilor are același părere ca și guvernele anterioare. Menține condițiunile, pe lângă cari suntem dispuși a cere primirea noastră în Ligă.

Cu începere dela 10 Ianuarie încetează principiul și obligațiunea favorurilor asigurate unei națiuni, recăpătându și astfel Germania toată libertatea economică. Accentuiază intensificarea exportului, singurul mijloc pentru asanarea Germaniei, redobândindu și totodată și o parte din rolul ei de mai înainte ce juca în traficul internațional al lumii.

Impozitele necesare pentru suportarea obligațiilor sale din tratate, nu pot fi ameliorate. Criza actuală numai prin munca lentă și bine chibzuită poate fi înlăturată.

Măine se începe discuția asupra programului guvernului.

Atentate în Irlanda

Londra, (Rador). Autoritățile irlandeze au deținut mai mulți indivizi cari au pregătit atentate în contra arzenalelor militare.

Uragan

Oslo, (Rador). Un mare uragan s'a deslășuit ieri asupra țării, cauzând mari pagube materiale. În capitală 20 de persoane au fost omorâte.

INFORMAȚIUNI

Călătoria A. S. R. Principei Carol

A. S. R. Principele Carol a sosit la Piza unde după a vizitat monumentele orașului și aerodromul, a participat la un dejun al ofițerilor aviatori.

Personale

Dl. Zamfir Filoti prefectul poliției locale, ai a plecat la București în interesul serviciului. Osa se va înapoaia în Arad în zilele de 22 sau 23 Ianuarie.

Inspectarea construcțiilor școlare din județ

Dl. dr. Lazar Augustin, subprefectul județului a plecat — ieri 20 Ianuarie — în cuprinsul județului pentru a inspecta mersul noilor construcțiuni școlare.

„Cântarea României“ la Arad

În seara zilei de 31 Ianuarie „Cântarea României“ cea mai renumită societate corală românească, va da un concert — în sala Palatului Cultural din orașul nostru. Publicului arădan îi sunt destul de cunoscute recentele dări de seamă ale tuturor ziarelor, pentru a se grăbi să și procure — din vreme — bilete pentru seara zilei de 31 Ianuarie. Soc. corală „Cântarea României“ se compune din 110 elemente vocale: 55 bărbați și 55 femei. Nu ne îndoiim, că publicul arădan va ști să răspundă — în număr destul de mare — la o asemenea manifestare artistică. Biletele se găsesc de vânzare la Librăria „Diecezană“.

Inspectorat al improprietății la Arad

Postul de inspector al improprietății pentru județele Arad și Bihor cu reședința la Arad a fost încredințat dlui inspector I. Manolescu.

Aplicarea legii apelor

Ministerul de lucrări publice a înființat între altele, un serviciu exterior la direcțiunea generală a apelor cu reședința la Arad, cuprinzând județele Arad și Hunedoara.

În ce privește inspectoratul aceluiași serviciu județul Arad depinde de inspectoratul Timișoara.

Unificarea bisericilor ortodoxe

Proiectul de unificare al bisericilor ortodoxe a fost definitiv întocmit și va fi luat în discuția Senatului imediat după deschiderea Corpurilor legiuitoare.

Conferința lunară C. F. R. la București

Azi 21 Ianuarie se deschide, la București, conferința lunară a organelor superioare C. F. R. În acest scop, dl. ing. Octavian Pop directorul regionale C. F. R. locale a plecat la București. Conferința din luna aceasta se pare a fi cea mai interesantă, dat fiindcă nu peste mult timp, va fi subus parlamentului noul proiect de organizare la C. F. R. proiect în care se prevede și autonomia câilor ferate.

O conferință specială?

Correspondentul din Paris al ziarului „Westminster Gazette“ a anunțat ziarului său, că România a consimțit să se mulțumească cu l la sută asupra venitului anuităților Dawes, fiindcă i-s'a promis că în cursul anului curent se va ține o conferință pentru regularea datorilor micilor puteri către cele mari.

Politice

Deputatul șvab dr. Francis Crantzer a ținut mai multe întruniri în Bonat, în care a îndemnat populația săsească să se acomodeze cu sferile reale din țară.

Conferința dlui Ing. N. Petrescu din Arad la Fundația Univ. Carol I din Capitală

D. ing. N. Petrescu subdirector a uzinelor „Astira-Arad“, a vorbit Joi seara la fundația universitară Carol I despre opera inventatorului T. Brumărescu.

D-sa a început prin a face o expunere a tuturor încercărilor și rezițiilor celui mai muncitor inventator al țării, începând cu tipurile de avioane, diferite aparate și ajungând la ultima invenție a aparatului adoptat la vagoanele de căi ferate.

Cea mai interesantă însă asupra căreia conferențiarul a stăruit — îndeosebi, este măsina de tăiat plăcetele bălților, construită în mare măsură în atelierele comunale.

Conferința a fost întregită cu experiențe și proiecțiuni.

Conferențiarul a sfârșit spunând că invențiile lui Brumărescu sunt de folos real și practic și cei în drept ar putea să se ocupe mai de aproape de ele.

Examenе particulare la liceul Moise Nicoară din Arad

Se aduce la cunoștința elevilor pregătiți în particular, că examenele preliminare, sesiunea Ianuarie, încep în ziua de 20 Ianuarie c.

Elevii înscriși la aceste examene se vor prezenta în biroul Direcțiunii la 25 Ianuarie c. ora 10 a. m. unde vor primi instrucțiunile necesare. Nerezultarea la timpul fixat sau neachitarea anticipativă a taxelor aduce cu sine pierderea examenului.

Elevii care au primit ulterior aprobarea ministerială pentru admitere la examen, fără a îndeplini până în prezent formele regulamentare ale înscrierii, își vor aranja de urgență situația la Secretariatul liceului.

Dirjecțiunea.

Dela poliție

O sinucidere curioasă

În seara de 17 Ianuarie a. c. Dna Blau Urma din acest oraș Bul. Carol 46 s'a otrăvit cu arsenic fiind transportată la Sanatoriu Manu, i s'au dat îngrijirile necesare, însă totul au fost tardiv, căci pela ora 17.30 minute a încetat din viață.

Mai curios este faptul că numita doamnă este stăpâna servitoarei Gal Ana, despre care s'a vorbit în acest ziar că a comis furturi în valoare de 270000 lei. Se fac cercetări, pentru a se stabili cauza acestui act disperat.

Denușarea unui falsificator de acte

În urma unui denunț făcut de Dl. Bordeanu Director de birou la Julecătoria locală, a fost arestat numitul Torok Geza acuzat, că prin falsificare de acte și-ar fi însușit circa 40.000 lei. Cazul a fost repartizat pentru cercetare dlui comisar Mihăesc dela Divizia de urmărire.

Descoperirea unei noi filiale comuniste în Capitală

Siguranța generală a Statului a făcut o nouă descoperire a unei organizații comunisto-teroriste cu sediul în calea Șerban Vodă.

S'au operat cu acest prilej numeroase arestări. Actualmente se cercetează legăturile pe care aceasta organizație le are în țară.

S'au găsit și aci dovezi că fondurile cari se cheltuiau pentru răspândirea de manifeste incendiare proveneau dela Moscova

Economice.

Conferinta romano-polonă din București

S'au întrunit la direcțiunea generală a căilor ferate delegațiunile C. F. poloneze (P. K. P.) și a căilor ferate române în vederea studiului înfrățirii, unor trenuri ac electrice de marfă din Varșovia, sub denumirea „Polrom”, cari vor circula în statele Europei centrale.

Din partea administr. ției C. F. poloneze, au participat dnii inginer Stanislav Morys, directorul mișcării, din Varșovia, Emilian Burg I, directorul serviciului comercial al P. K. P. controlor superior Bernard Zipper și ing. Iosif Jacobowski.

Căile ferate române au fost reprezentate prin dnii ing. C. Mereuță, subdirectorul C. F. R., ing. V. Tănăsioiu, directorul serviciului comercial Carmaziu Leopold, ing. Bernard Tittinger, C. Asador, A. Antonovici și Iosif Tuzanski.

S'au hotărât ca începând dela 1 Iunie 1925 să circule o pereche de trenuri ac electrice de marfă între Filaret—Varșovia—Praga—Viena și retur.

Aceste trenuri vor circula, spre Varșovia, pe via Grigore Ghica Vodă—Lemberg—Rozwadiv, iar spre Viena și Praga prin Krakovia.

La timp se va stabili și tariful special ce se va aplica mărfurilor cari vor fi transportate cu trenurile „Polrom”.

Proiecte pentru îndiguirea Oltului

La Turnu Măgurele s'a ținut o mare întrunire spre a se discuta un proiect de îndiguire a Oltului și a Dunării în acea regiune.

După ce-au vorbit mai mulți oratori, s'au ales comisii speciale, cu însărcinarea de a populariza prin comunele interesate ideea înființării unor sindicate ale proprietarilor de terenuri inundabile spre a proceda la lucrările de îndiguire.

Reducerea impozitului pe venit în Anglia

Lafayette, 18. — „Westminster Gazette” crede că prin aplicarea planului Dawes, tezaurlor britanic va intra în posesiunea unor sume suficiente care i-ar permite să micșoreze actualele taxe pe venit, așa cum fusese dorința diui Churchill.

Circulația comună a trenurilor de marfă române și cehoslovace

S-tu Mare, 19. — Astăzi are loc o conferință între delegații căilor ferate române și a celor cehoslovace, în vederea stabilirii condițiilor de circulație comună a trenurilor de marfă pe linia Tr. j.

Traficul pe această linie, pe baza unei convenții dintre România și Cehoslovacia, va începe la 5 Iunie 1925.

Export de vite

În cursul lunii ianuarie, s'au mai exportat următoarele vite: 26 boi din Oradea Mare pentru Viena; 30 boi din Satu Mare pentru Viena; 100 porci din Agăbina pentru Viena; 27 boi din Șimău-de Jos pentru Viena; 22 boi din Alba Iulia pentru Cehoslovacia; 40 boi din Careii Mari pentru Ungaria; 10 boi din Salonta Mare pentru Cehoslovacia; 32 boi din Oradea Mare pentru Viena și 18 boi din Sighet pentru Cehoslovacia.

Scumpirea vieții la Budapesta

Dintr-o statistică, reiese că în ultimul an traiul s'a scumpit enorm. Propozițiile ar fi următoarele:

Alimentele cu 182 și îmbrăcămintea cu 249,5 la sută, iar în coroane aur față de 1914 alimentele cu 47 și îmbrăcămintea cu 45,2 la sută. Chiriile de azi sunt cu 320 la sută mai scumpe ca în timp de pace oarecând înseamnă că numai chiria este și gura lucrului ce s'a ieftinit, deoarece nu reprezintă azi decât o cincime din ceace era în timp de pace, în cor. aur. Lumina și încălzitul în ultimul an au crescut cu 178 la sută față de prețul dinainte de războiu.

Cețiți și răspândiți
Tribuna Nouă

Reclama
e sufletul
comerțului

Devizele și valuta

Rador 20 Ianuarie.

BURSA:		
Zürich:	Deschiderea:	Închiderea:
Berlin	123.50	123.50
Amsterdam	209.30	209.30
New-York	518.75	518.75
Londra	2480.—	2479.—
Paris	28.06	28.05
Milano	2147.50	21.45
Praga	15.60	15.60
Budapesta	71.75	71.75
Belgrad	8.35	8.40
București	27.25	271.25
Varșovia	100.—	100.—
Viena	73.15	73.15

Cursul devizelor București pe ziua de 20 Ianuarie 1925.

	Cerute
Paris	10.40
Berlin	—
Londra	9.20
New-York	191.50
Italia	8.—
Elveția	36.90
Viena	27.—
Praga	5.78
Budapesta	—

Valute:

	Cerute	Oferite
Napoleon	725.—	—
Mărci	44.50	—
Leva	132.—	—
Lire otomane	105.—	—
Sterline	906.—	—
Francezi	10.55	—
Elvețieni	37.—	—
Italiani	8.10	—
Drachme	325.—	—
Dinari	295.—	—
Dolari	189.—	—
Marca poloneză	35.—	—
Coroana austriacă	27.50	—
„ maghiară	26.50	—
„ cehoslovacă	5.60	—

Mica publicitate

Doamnă tinăară dă lecții de limbă franceză pentru debutanți și începători. Ia în schimb lecții de limba română. REVERBERY, Strada Eminescu 11. (581)

Lysiform
ESTE CEL MAI BUN DESINFECTANT!!

Regatul România :: Judecătoria de ocol Șiria.

Nr. O. 1/4—1924.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc în sensul Art. 102, a legii XLI din 1881, respective Art. 19, al legii XLI din 1908, prin aceasta publică, că în urma deciziei Tribunalului de ocol Arad, Nr. 4455/3—1924, pentru suma de Lei 4000 și accesorii, efectuându-se execuția escontențativă în favoarea lui Albert Haas repr. prin Dr. Carol Weil avocat în Arad, contra urmăritului sa pus sechestrul pe mișcătoarele și anume: 1 vagoan lemn de foc, 1 trăsură în stare bună, 1 divan și un covor, prețuite în suma de 6000 Lei.

Deci în urma deciziei Judecătoriei de ocol Șiria Nr. O. 1816/2/1924, pentru încasarea pretențiunii de Lei 4000 și acces. spesele stabilite până acum, se defige termen de licitație pe ziua de 23 Ianuarie 1925 la orele 4 d. m. în comuna Șiria la casa urmăritului. Se invită cumpărătorii cu aceia observare, că mișcătoarele se vor vinde în bani gata în caz de lipsă și sub prețul estimat.

Intrucât mișcătoarele sunt sechestrate și din partea altora și aceștia și-au câștigat drept de escontențare, licitația se ordonă în sensul § 120, al legii LX din 1881 și în favoarea acelor.

Șiria, la 29 Decembrie 1924.
(586) Executor: Mihail Maniu.

EXTRAS

din Catalogul editurii „Cartea Românească”

Comenzile se fac la »Cartea Românească» București, Bul. Academiei No. 3. :: Costul se trimite prin mail postal, adăogând 2 Lei pentru recomandat.

Anghel D.: Poezii. O adevărată operă de pietate literară s'a îndeplinit dându-se la lumină, strănse laolaltă mărgăritarele poetice ale delicatului scriitor D. Anghel. Sunt în acest volum adevărate frumuseți de acelea, ce nu pot fi întâlnite decât în opera marilor poeți ai omenirii. **Lei 28.—**

Alexandri V.: Poezii. Poeziile bardului dela Mircești, scrise dela 1842 până la moartea sa, sunt strănse laolaltă în această carte. Ca limbă și idei sănătoase poeziile lui Alexandri au darul de a ne oțeli sufletele și de a ne mări dragostea de țară. **Lei 30.—**

Alexandri V.: Teatru Vol. I. Cel ce și-a pus tot sufletul pentru întărirea teatrului la noi a fost Alexandri care a scris anume, în acest scop, comedile și scenetele comice, din care amintim: **Mama Anghelușă, Kera Nastasia, Șoldan,** etc., atâtea comedioare ce învelesc pe toți și sunt cele mai potrivite pentru Teatrele populare. Celelalte volume vor apare succesiv. **Lei 35.—**

Alexandrescu Gr.: Versuri și proză. Aceasta este singura carte în care sunt reunite poeziile și proza celui ce a evocat cu atâta putere frumusețile trecutului nostru. Aci se găsește vestita „**Umbra lui Mircea la Cozia**”, aci „**Răsăritul lunii la Drăgășani**”, „**Mormitele**”, etc., cum și fabulele poetului; iar, la sfârșit, o fermecătoare peregrinare prin cele mai frumoase Mănăstiri din țară. Ed. nouă. **Lei 30.—**

Brătescu-Voinești Al. I.: În lumea dreptății. Întăul volum de adevărate perle literare, eșite din pana măistră a marelui nostru, scitor. Aci dăm peste schițele și nevelele sale cele dintău, adevărate comori de artă și de simțire: **În lumea dreptății, Paul, Două surori Microbul, Sămbata, Magheranul, Pană Trăsnea Sântul,** etc. **Lei 15.—**

Brătescu-Voinești Al. I.: Intunerice și lumină. Al doilea volum de nevele și schițe, datorite acestui măestru al prozei noastre, se bucură de aceiași mare trecere printre cititori. Amintim, pe lângă întâia bucată, următoarele frumuseți: **Scrisorile lui Mișu Gerescu, Biana lui Isaia, Călătorului îi șade bine cu drumul, Privighetoarea, Neculăță Minciună,** etc. **Lei 15.—**

Băgulescu G. Căp.: Zile de energie. Amintiri. Printre puținele cărți bune, inspirate până acum de războiul nostru național, trebuie pusă și aceasta a căpitanului Băgulescu care ne face să trăim aceeași viață de necazuri și primejdii, durată în tranșee de ceie s'au jertfit pentru țară. **Lei 6.50**

Coșbuc Gheorghe: Căntece de vitejie. În aceasta carte sunt strănse într'un mănunchiu posesile de un vajnic eroism în care „**Poetul țărânilor**” a cântat isprăvile vitejești ale celorce și-au vărsat sângele pentru țară la 1877—78. **Lei 20.—**

Coșbuc Gheorghe: Fire de torti. Acesta este titlul întâiului șireag de mărgăritare, întâul mănunchiu de poezii al poetului care, dela Eminescu încoace, a mîns cele mai înalte culmi ale desăvârșirii poetice. **Lei 35**

Coșbuc Gheorghe: Povestea unui caroane de oțel. O operă în proză a marelui poet, închinată spre slăvirea „**Mare-lui Căpitan**” care a purtat steagurile țării ia isbândă, împreună cu norodul acesta de țărani, cari pleacă în bătălie chiuiind și cântând ca la nuntă. **Lei 20.—**

Coșbuc Gheorghe: Ziarul unui Pierdevară. Un alt șireag de nestemate, de o măestrie ajunsă la cea din urmă desăvârșire, cu care a dăruit literatura românească marile poet. **Lei 20.—**

Coșbuc Gheorghe: Balade și idile. Întăul volum de poezii cu care marele nostru Coșbuc și-a făcut debutul în literatură, fermecând pe toți prin puterea de simțire și prin perfecțiunea fără de seamă a tuturor veritabilelor nestimate din acest volum. **Lei 25.—**

Coșbuc Gheorghe: Războiul nostru pentru neatărnare. O altă operă în proză datorită lui Coșbuc și în care marile scitor istorisește pe șart într'un grațu avântat, cele mai mișcătoare episoade din Războiul dela 1877—78. **Lei 20.—**

Creangă I.: Opere complete. una din cărțile cele mai prețuite și mai tate de cititori — cartea de povesti a re lui provator Ion Creangă.

Limba neaoș românească, presărată multime de expresii luate din gura păp lui, în care sunt asternute operele ac viguros scitor graiul curat popular al or povestilor lui, cum și hazul cu c ticiute, le face deopotrivă de dragi t ror. **Lei 3**

Cazaban Al.: Păcatul Sfințel S lăta încă unui din cele mai atrăgăt mănunchiuri de nevele ale marelui n humorist Cazaban în toate stărue ac B cuceritoare putere de observație și acă notă muncalită ce pune stăpânire pe c ișcu natio iole

Căliman N. Dr.: Cum să ne apărând sănătatea. Iată o carte menită să a Mem cele mai mari foloase ori cui îi cadeare mână, prin sfaturile bune date anume șarti a ne feri de atâtea molime și boale ceșlei amenință sănătatea. **Lei Noa**

Dulfu P.: Gruia lui Novac. Este vestirea faptelor vitejești ale unuia din mai dragi eroi ai poporului nostru, O lui Novac, cum îl știe tot norodul. ectu

Scriitorul povestește cu un avânt din d ond ce crescând și într'o limbă curat româneă prinsă în haina unui vers curgător, min-sa te le isprăvi vitejești ale lui Novac. **Lei jimi**

Dulfu P.: Isprăvile lui Păcată. Închia operă cu care popularul scitor a dăoac literatura noastră și în care ne prezintă vut Păcală, eroul popular al glumelor, ele aud lor posed ne fac să rădem cu lacrimi. Acea carte a fost premiată de Academia cipi ior căt oam

Dulfu P.: Dumnezeu și oamenii de caldă tălmăcire a Sfinței Scripturi pe în sul tuturor, înfăptuită de marele scitor prea pulărbui scitor care ne înfățisează între viață a Mântuitorului lumii, povestind agi versuri curgătoare și de o rară limpeză de genaiu, trecerea pe pământ a lui țară mai

Tipografia „Aradul”

aranjată cu cele mai moderne mașini de tipar și cele mai moderne litere pentru pregătirea tuturor lucrărilor aparținătoare acestei branșe, precum: reviste literare, anuare școlare, invitări de cununie, botez, petreceri, bilete de vizită, etc. etc.

Tipografia Aradul S. P. A. ARAD, Bul. Reg. Maria 12. (În curte la dreapta)